

29 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	27.10.1955
Sıra no	29

27 Mayıs 1955 günlü ve 9013 sayılı Resmî Gazetede neşredilmiş olan (5423 sayılı Esnaf Vergisi Kanununun kaldırılması ve 5421 sayılı kanunun bazı maddelerinin tadili ve bazı maddelerine fıkralar ilâvesi hakkındaki 6582 sayılı hükümleri yukarıya dercedilmiştir.

Mezkûr kanunun kabulünü zaruri kılan sebepler Hükûmet mucip sebepler lâyhasında tafsilâtı olarak belirtilmiş, maddeler hakkında kâfi derecede izahat verilmiş bulunmakla beraber, Gelir Vergisi ve Vergi Usul Kanunlarının esnaf muaflığı ile alâkalı hükümlerinden tadilât gören ve görmeyenlerinin birlikte izahı cihetine gidilmesinin faydalı olacağı mütalâa edilmiştir.

A _ VERGİDEN MUAF ESNAF :

Bilindiği gibi, 5421 sayılı Gelir Vergisi Kanununun muafiyet ve istisnalara müteallik hükümleri (ikinci kısım) da toplanmış ve bu kısmın birinci bölümü de (esnaf muaflığı) na tahsis edilmiştir.

Bölümün ilk maddesi (Madde 9), gelir vergisinden muaf tutulacak esnafı tâyin etmekte, müteakip 10 ve 11 inci maddelerde ise, esnafta aranacak şartlar zikrolunmaktadır.

6582 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde her hangi bir tadilât yapılmamıştır.

Bu sebeptir ki anılan maddenin carî tatbikat dahilinde yürütülmesine devam olunacaktır.

Mezkûr maddenin ikinci fıkrasındaki ortaklıklarla alâkalı hükme muafiyet şartlarına ait izahat meyanında (B/3 de) ayrıca temas edilecektir.

B _ ESNAF MUAFLIĞI ŞARTLARI :

Gelir Vergisi Kanununun esnaf muaflığının şartlarını tâyin eden 10 ve 11 inci maddeleri bu kanunla tâdil edilmiştir.

Mucip sebepler lâyhasında da belirtildiği gibi, bu kanunla ticarî ve sınaî kazanç sahipleri hakkında, evvelce olduğu gibi sadece bir mükellefiyet tarzının değiştirilmesi ile iktifa olunmıyarak mutlak bir muafiyet ihdas edilmekte olduğundan, muafiyetin hakikî manâda esnaf sayılanlara hasredilmesi uygun görülmüş ve bu maksadı temin içindir ki muafiyet şartları daraltılmıştır.

1. ESNAF MUAFLIĞININ GENEL ŞARTLARI (MADDE : 10)

Bu kanunla Gelir Vergisi Kanununun esnaf muaflığının genel şartlarını tâyin eden 10 uncu maddesinin 2 ve 3 numaralı fıkraları değiştirilmiş, ilk fıkra aynen muhafaza olunmuştur.

a) Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (bent 1) :

Ticarî ve sınaî kazanç sahibinin, esnaf addedilmesi için her şeyden evvel işinde bilfiil çalışması veya bulunması, yani; işin icabı olan muamelelerle kısmen veya tamamen kendisinin uğraşması, bu şekilde işinde bilfiil çalışmaya bile hiç olmazsa işin sevk ve idaresi ile meşgul olması şarttır.

Bu sebeptir ki, bir ticaret ve sanat erbabı, işinde bilfiil çalışıyorsa bu bentteki şartı haiz sayılacak, işinde bilfiil çalışmıyorsa, bu takdirde; işin idaresiyle uğraşıp uğraşmadığına bakılacak, işinde bilfiil çalışmadığı gibi sevk ve idare işleriyle de meşgul bulunmıyorsa, esnaf muaflığının diğer genel ve özel şartlarının mevcudiyetini araştırmadan, bu kimse muafiyetten faydalandırılmıyacaktır.

2. İşyerlerinin yıllık gayrisâfi iradı 180 lirayı (muaddel bent 2) :

Gelir Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin 6582 sayılı Kanunla tadilinden evvelki 2 numaralı bendi hükmüne göre, işyerleri yıllık kirasının 720 lirayı aşmaması muafiyet için şart kılınmış, ayrıca kiranın bu yerlerin yıllık gayrisâfi iratlarından aşağı olmayacağı, işyerlerinin iş sahibine ait bulunması veya bedelsiz olarak kullanılması hallerinde kira yerine gayrisâfi irada itibar olunacağı hükme bağlanmıştır.

